Uitspraak Commissie van Beroep 2013-25 d.d. 29 augustus 2013
(prof. mr. F.R. Salomons, voorzitter, mr. J.B. Fleers, mr. F.H.J. Mijnssen, drs. P.H.M. Kuijs AAG, mr. F.P. Peijster, leden, en mr. M.J. Drijftholt, secretaris)

Samenvatting

Arbeidsongeschiktheidsverzekering en uitleg polisbepaling.

Klik hier voor de uitspraak in eerste aanleg.

1. De procedure in beroep

1.1 Belanghebbende heeft, na daartoe verkregen uitstel, bij een op 6 mei 2013 gedateerd en op 7 mei 2013 ontvangen beroepschrift de uitspraak van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (verder: Geschillencommissie) van 19 maart 2013 in de zaak met dossier-nummer S120007 ter toetsing voorgelegd op de voet van art. 43.1 van het Reglement Ombudsman & Geschillencommissie Financiële Dienstverlening in verbinding met art. 5 van het Reglement Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening .

1.2 Verzekeraar heeft het beroep bestreden bij een op 11 juni 2013 gedateerd verweerschrift.

1.3 De Beroepscommissie heeft de zaak mondeling behandeld op 8 juli 2013. Beide partijen waren aanwezig en hebben hun standpunten nader toegelicht en vragen van de Beroepscommissie beantwoord.

2. De procedure in eerste aanleg

Voor het verloop van de procedure in eerste aanleg verwijst de Beroepscommissie naar de aan deze uitspraak gehechte uitspraak van de Geschillencommissie.

3. Inleiding op de beoordeling van het beroep

3.1 De Beroepscommissie gaat, op grond van hetgeen de Geschillencommissie onbestreden heeft vastgesteld, de niet of niet voldoende weersproken inhoud van de stukken van het geding en hetgeen bij de mondelinge behandeling is gebleken, uit van het volgende.

(i) Belanghebbende heeft in 1993 een arbeidsongeschiktheidsverzekering (hierna: de verzekering) gesloten bij (een rechtsvoorganger van) verzekeraar. Deze verzekering, waarbij hij de verzekerde was, zou oorspronkelijk eindigen door het bereiken van de 65-jarige leeftijd (“eindleeftijd”) door belanghebbende. Omdat belanghebbende meende eerder met werken te kunnen stoppen, is de eindleeftijd in 2003 op zijn verzoek - hij was toen 53 jaar - verlaagd naar 60 jaar.

(ii) In januari 2009 heeft belanghebbende, omdat hem inmiddels was gebleken dat het financieel gezien toch niet mogelijk was eerder met werken te stoppen, verzocht de eindleeftijd weer te stellen op 65 jaar. Verzekeraar heeft dat geweigerd op de grond dat de grens voor het accepteren van zwaardere risico's voor de beroepsklasse van belanghebbende bij haar op 50 jaar ligt.

(iii) In het voorjaar van 2009 is belanghebbende arbeidsongeschikt geworden. Verzekeraar is toen overgegaan tot uitkering van de verzekerde jaarrente bij een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80-100%.

(iv) Nadat belanghebbende op 16 maart 2010 60 jaar was geworden, heeft verzekeraar de uitkering met ingang van 1 april 2010 beëindigd.

(v) De toepasselijke algemene verzekeringsvoorwaarden (hierna: AV) luiden onder meer als volgt:

"Artikel 12
Einde van de uitkering

Elk recht op uitkering eindigt:
a. op de dag dat verzekerde niet meer arbeidsongeschikt is in de zin van deze voorwaarden;
b. op de eerste dag van de eerstvolgende maand na het bereiken van de overeengekomen eindleeftijd van verzekerde;
(…)
d. de dag waarop deze verzekering op grond van de verzekeringsvoorwaarden eindigt als gevolg van:
• wanbetaling
• het niet voldoen aan de verplichting de verzekeraar te informeren wanneer verzekeringnemer geen belang heeft bij hetgeen verzekerd is;
e. als de verzekeringnemer of de verzekerde de belangen van de verzekeraar heeft geschaad door zijn verplichtingen bij arbeidsongeschiktheid als genoemd in artikel 7 niet na te komen, of als verzekeringnemer en/of verzekerde opzettelijk onjuiste of onware gegevens heeft verstrekt of heeft laten verstrekken.

Artikel 13
Recht op uitkering na beëindiging van de verzekering

Als deze verzekering eindigt om andere redenen dan genoemd in artikel 12 lid d en artikel 22 lid d en e, blijven de rechten ten gevolge van al voor het einde van de verzekering ingetreden arbeidsongeschiktheid bestaan met dien verstande dat:
a. een wijziging in de mate van arbeidsongeschiktheid die is vastgesteld na de datum waarop de verzekering eindigt, alleen in aanmerking wordt genomen voor zover deze leidt tot indeling in een lagere uitkeringsklasse;

b. het recht op uitkering in ieder geval eindigt na volledig herstel van verzekerde. Bij een nieuwe arbeidsongeschiktheidsmelding, al dan niet binnen 4 weken na de datum van volledig herstel, bestaat er geen recht meer op uitkering;
c. de op de verzekeringnemer en de verzekerde rustende verplichtingen, zoals bedoeld in artikel 7, onveranderd van toepassing blijven zolang er recht op uitkering bestaat.

Artikel 22
Einde van de verzekering

Behalve wat er elders nog in deze voorwaarden omtrent opzegging en beëindiging staat vermeld, eindigt deze verzekering in ieder geval:
a. op de contractvervaldatum, op voorwaarde dat de verzekeringnemer uiterlijk 2 maanden voor deze datum per een aan de verzekeraar verstuurde brief, deze verzekering heeft opgezegd;
b. op de eerste dag volgend op de maand waarin verzekerde de overeengekomen eind-leeftijd heeft bereikt;
(…)
d. op een door de verzekeraar te bepalen datum in het geval dat de verzekeringnemer of het bedrijf van de verzekeringnemer:
• surseance van betaling of een schuldsaneringsregeling aanvraagt;
• in staat van faillissement komt te verkeren;
• aangifte doet als bedoeld in artikel 1 van de Faillissementswet;
e. op een door de verzekeraar te bepalen datum in het geval dat de verzekerde en/of verzekeringnemer onjuiste of onware gegevens heeft verstrekt of heeft laten verstrekken."

(vi) Het zich bij de stukken bevindende polisblad van 24 november 2008 vermeldt als eindleeftijd 60 jaar en als einddatum van de verzekering 1 april 2010.

3.2 Belanghebbende vorderde in eerste aanleg te bepalen dat verzekeraar gehouden is de arbeidsongeschiktheidsuitkering ook na de einddatum van de verzekering voort te zetten. Het beëindigen van de uitkering na het bereiken van de overeengekomen eindleeftijd van 60 jaar is naar hij stelt in strijd met art. 13 AV, waarin, bij wijze van uitzondering op art. 12, geregeld is in welke gevallen na beëindiging van de verzekering de rechten ten gevolge van al voor het einde van de verzekering ingetreden arbeidsongeschiktheid blijven bestaan.

3.3 De Geschillencommissie heeft deze vordering - in beroep door belanghebbende aldus verduidelijkt dat verzekeraar ook na die einddatum, maar uiterlijk tot het bereiken van de leeftijd van 65 jaar, gehouden is hem de bij de mate van zijn arbeidsongeschiktheid passende, volgens belanghebbende tot 1 mei 2013 in totaal € 29.107,14 belopende, uitkering te verstrekken - afgewezen. Vooropstellende dat het bij de uitleg van contracts-bepalingen aankomt op de zin die partijen over en weer redelijkerwijs aan die bepalingen mochten toekennen en op hetgeen zij te dien aanzien van elkaar mochten verwachten (Hoge Raad 13 maart 1981, LJN AG4158, Haviltex), oordeelde de Geschillencommissie dat, met name nu in de polis is bepaald dat de eindleeftijd 60 jaar is en in art. 12, aanhef en

onder b, AV uitdrukkelijk en ondubbelzinnig is bepaald dat elk recht op uitkering vervalt op de eerste dag van de eerstvolgende maand nadat belanghebbende 60 jaar is geworden, laatstgenoemde redelijkerwijs niet ervan mocht uitgaan dat zijn uitkering na het bereiken van die leeftijd zou worden voortgezet.

4. Beoordeling van het beroep

4.1 Belanghebbende bestrijdt het in 3.3 vermelde oordeel met een betoog, dat in wezen een herhaling is van zijn door de Geschillencommissie verworpen standpunt, luidende:
a. dat, nu zijn arbeidsongeschiktheid is ingetreden voor de datum waarop de verzekering eindigde, ingevolge art. 13 AV het recht op uitkering ook na het bereiken van de eind-leeftijd is blijven bestaan; de einddatum, aldus belanghebbende, bepaalt weliswaar wanneer de verzekering eindigt, maar bepaalt niet per definitie wanneer de uitkering eindigt; althans
b. dat, voor het geval moet worden aangenomen dat de AV, gelet op de andersluidende bepaling van art. 12, aanhef en onder b, een onduidelijkheid bevat, de onder a. vermelde uitleg gevolgd dient te worden nu deze niet onredelijk en voor de verzekerde het meest gunstig is.

4.2 De Geschillencommissie heeft de door belanghebbende verdedigde uitleg terecht verworpen. Zoals hiervoor in 3.1 onder (v) is vermeld, luidt art. 12 AV, voorzien van het opschrift "Einde van de uitkering", onder meer "Elk recht op uitkering eindigt (…) b. op de eerste dag van de eerstvolgende maand na het bereiken van de overeengekomen eind-leeftijd van verzekerde". In art. 13 AV wordt het eindigen van de verzekering als gevolg van het bereiken van de eindleeftijd weliswaar niet genoemd bij de gevallen waarvoor niet geldt dat de rechten ten gevolge van al voor het einde van de verzekering ingetreden arbeids-ongeschiktheid blijven bestaan, maar hieraan heeft belanghebbende redelijkerwijs niet de verwachting mogen ontlenen dat hij, in weerwil van hetgeen uitdrukkelijk en onmiskenbaar in art. 12, onder b, AV is bepaald, ook na het einde van de maand waarin hij de eindleeftijd zou bereiken nog recht op uitkering zou hebben. De door belanghebbende voorgestane uitleg zou immers tot het aanstonds onaannemelijke en daarom onaanvaardbare resultaat leiden dat onduidelijkheid zou ontstaan omtrent het tijdstip waarop, in het geval van blijvende arbeidsongeschiktheid, het recht op uitkering eindigt.

5. Slotsom

Nu de door belanghebbende aangevoerde bezwaren niet slagen, zal de bestreden beslissing worden gehandhaafd.

6. Beslissing

De Beroepscommissie handhaaft de bestreden beslissing van de Geschillencommissie.